

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi'a si Dumne'e'a.

Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu s'eu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmonda 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 54.

Dumineca, 8 20 Iuliu

1879.

Brasiovu, 7/19 Iuliu.

Amu semnalatu la loculu acest'a marile schimbari ce se prepara incetu, d'ér' neincungiurabilu, in interiorulu monarchiei austro-ungare. Partid'a dualista din Austria a caduutu din inaltimea puterii sale, ce a eserceat'o dela 1867 incóce alaturi cu dualistii unguri, pre candu processulu de discomponere alu partidei domitóre din Ungari'a progreséza pe di ce merge si intr'o mesura atátu de mare, incátu catastrof'a, prevediuta de cátra toti patriotii luminati, destepti si nepreocupati, este aprópe de a isbucni cu tóte consecintiele sale fatale.

Descoperirile ce le facu insusi foile maghiare opositionale asupra coruptiunei, ce domnesce in sinulu partidei guvernatorulu unguri, au produsu mare sensatiune nu numai in Ungari'a, d'ér' si in afara. Foile germane austriace inregistrandu desvelirile facute in afacerile Várady si Zichy, dau o judecata fórtá aspra asupra relelor politice si sociale ce bantuie Ungari'a si organulu principalu alu Nemtiloru progressisti vede chiaru independenti'a constitutionalá a Ungariei amenintiata déca coruptiunea ce róde la organismulu rassei domitóre nu se va poté stirpi cátu mai curéndu. „Prea multa nedreptate a incarcatu Ungari'a in spatele seu, nedreptate fácia de noi, soții din imperiu, nedreptate fácia de supusii sei Germani, Slavi si Romani“ — esclama „Deutsche Zeitung“.

Candu organe serióse, cari inainte de vreme se incaldieau de „folósele“ si „marea problema“ a dualismulu, vorbescu acuma asia, déca insusi foile maghiare din opositiune rupu fara crutiare masc'a de pe fețiile „patriotiloru“ dela putere si indrépta cele mai aspri recriminari in contra partidei tiszaliste, déca indignatiunea generalá face propagand'a cea mai puternica pentru respunsulu oracululu dela Barracone, cá cu „parlamentarismulu nu mai merge“ si cá „Ungari'a se apropia de o catastrofa neinalaturabila“, credemu, cá asupra unui punctu nu va mai poté fi nici unu omu cugetatoriu in dubiu, cá adeca in casulu celu mai bunu o schimbare insemnata a starei presente trebuie cu necesitate se se intemple.

Din tóte partile ni se anuntia acést'a apropiata schimbare, de pretutindini audimu vorbindu-se de ingrijirile ce au cuprinsu pe diferitele popóre ale monarchiei pentru viitorulu celu mai de aprópe si de pregatirile ce le facu in sinulu lor, pentru cá, sosindu momentulu decisivu, se póta tiené peptu cu evenemintele si se reésa a'si eluptá drepaturile si positiunea ce li se cuvize in concertulu popóreloru acestei monarchie, numai in taber'a nationaliloru nostri romani domnesce o tacere mormentala.

Ce facu fiii natiunei nóstre pentru cá se se puna si ei in stare, cá sosindu momentulu favorabilu se se lupte cu succesu pentru recunóscerea individualitatii si a drepturiloru poporulu romanu? Este unu oficiu dorerosu pentr'unu diuaristu romanu de a constată, cá intr'o epoca atátu de insemnata, candu tóte popórele din giuru se incórda din resputeri spre a-si prepará o sórte mai buna, noi Romani din Transilvani'a si Ungari'a stámu pe locu cá si amortiti. Urmandu totu astfeliu, perseverandu in apathi'a acést'a omoritóre de spiritu, cumu amu mai poté sperá a ajunge vreodata in acést'a patria la tient'a dorintieloru nóstre, la egal'a indreptatire politica-nationala?

Amu apelatu de repetite-ori la barbatii nostri independenti, cá se iésa odata din letargi'a lor, se se puna pe lucru, incepéndu a se interessá mai pu de afacerile publice nationale si cautandu de a se apropiá unii de altii si a-si concentrá astfeliu fortiele spirituale si materiale, de cari dispunu, — prea puçini au respunsu inse la acestu apelu. Cestiunea de limba, sperámu, cá-i va desteptá, d'ér' se pare, cá au deschisu ochii numai de jumetate si

cá curéndu au recadiutu earasi in starea somnolenta de mai inainte. Noi inse, cátu va stá in puterea nóstra, nu-i mai potemu lasá in acést'a stare, cu atátu mai multu, cu cátu indiferentismulu lor lasa numai campu liberu unoru agitatiuni, cari tindu a ne resturná fundamentulu principieloru nóstre nationale profesate din mosi de stramosi. Unii ómeni, cari sunt carne din carnea nóstra, sange din sangele nostru, fia de orbire, ori din usiurintia séu rea vointia, ambla a incurcá conceptele nationale-politice, cari au prinsu radacina la poporulu nostru si voiescu alu desbracá asia de singur'a sperantia, care i-a datu taria in tóte timpurile, de speranti'a a se vedé odata deplinu indreptatitu pe pamentulu stramosiescu.

Noi vomu combata cu tóta tari'a pe toti cei ce se punu in calea desvoltarei sanatóse, naturale a poporulu romanu, care nu este de adi nici de eri, ci traiesce de dieci de veacuri pe acestu pamentu si rogámu pe toti romanii binesentitori cá se ne dé spriginulu lor in acést'a lupta, pe care suntemu decisi a-o portá cu tóta resolutiunea.

Revista diuaristica.

Diuariele din Bucuresci se ocupa necontentitu de cestiunea ardietóre a Evreiloru. Amu vediutu care este in cestiunea acest'a opiniunea organulu principalu alu partidei liberale dela guvernulu. Mai reproducemu unele pasagie din numerulu de Joi alu „Romanulu“, relative la situatiunea incurcata dupa retragerea cabinetulu Bratianu. La aceste adaugemu estrase din diuarele „Romani'a Libera“ si „Binele Publicu“ cari representa parerile fractiuniloru cari facu parte séu sunt mai aprópe de partid'a liberala, inse in cestiunea Evreiloru stau in opositiune cu guvernulu Bratianu, combaténdu pentru proiectulu impamentenirei individuale pentru care s'a pronuntiatu maiortatea sectiuniloru Camerei. — Eata ce dice „Romanulu“ in articolulu memoratu:

„Ar' trebui se fimu orbi spre a nu vedé anevointie si complicarile de o alta natura, ce voru urmá fatalmente retragerei cabinetulu Bratianu. Cine ié successiunea? Care este partid'a, partidele grupulu séu grupurile politice, cari, chiaru coalisandu-se, se dobandéscu nu maiortatea constitutionalá de dóue treimi, ci chiaru simpl'a maiortate in corpurile legiutóre? Marturisimu cu mahnire, cá nu potemu vedé de locu combinarea, care se póta dá tieri, in grelele impregiurari, in care se afla, unu ministeriu puternicu constituitu, care fara sguduire, fara mari pericole se salveze situatiunea.“

„Este adevratu, cá in sectiunile Camerei s'a formatu, in cestiunea Evreiloru, o órecare maiortate in contra guvernulu. D'ér' cumu s'a formatu acést'a maiortate? Extremele si-au datu man'a: cei cari nu dau nimicu au votatu in contra guvernulu, cá si acei'a, cari dau mai puçinu, si aceia, cari dau mai multu de cátu guvernulu. Nu numai atatu; chiaru membrii ai partidei nationale liberale, luati de curentu, au votatu in destulu de mare numeru in acést'a amestecatura. Ei bine, ce se va alege de maiortatea astfeliu formata in contra guvernulu, in diu'a, candu va fi vorb'a se devina din maiortate de resturnare maiortate de guvernare? Remaneava ea totu unita? Parveni-va macaru a dá unu ministeriu comunu; chiaru déca amu face cu totulu abstractiune de marile anevointie ce ne vinu din afara? Pe ce base s'ar' poté insghehá acést'a fusiune? Cumu se voru poté uni cei cari nu dau nimicu cu cei cari dau puçinu si cu cei, cari dau pré multu? Si, chiaru admiténdu, cá se voru invinge tóte aceste dificultati si cá mane d. Vernescu si d. N. Ionescu voru urmá de a fi la guvernulu buni amici politici cu d. Al. Lahovary si cu d. Maiorescu, care va fi solutiunea ce va intruní dóue treimi pentru marea si grav'a ces-

tiune dela ordinea dilei, singur'a cauza a sbuciumariloru durerosé si a crisei, in care ne aflamu?“

Dupa acést'a arata „Rom.“, cá nici un'a din diferitele solutiuni propuse nu póte se intrunéscu dóue treimi apoi continua: „Prin urmare, ince situatiune s'ar' aflá tier'a, si intru cátu ar' fi mai inaintata cestiunea la ordinea dilei, dupa retragerea cabinetulu actualu? Trebuie se marturisimu noi insiue — cari sustienemu, cá cabinetulu Bratianu nu mai póte stá la putere in situatiunea ce i s'a facutu — cá a dóua di dupa demissionare, situatiunea va fi mai complicata, mai incurcata si mai periculósa de cátu ori candu. Cu tóte aceste, astfeliu e fatalitatea impregiurariloru, in cátu singurulu ministeriu, care, fiindu omogenu, are si unu mai mare numeru de aderenti in Camere, trebuie se se retraga, de óre ce nu póte intruní maiortatea, in cestiunea, care este missiunea de capetenia a acestoru Camere. D'ér' unde mergemu, unde ducemu tier'a cu acést'a invalmasiela, in care ne sbuciumamu durerosu sub ochii Europei? Acést'a intrebare trebuie se 'si o fi pusu negresitu acei'a, cari au redicatu dificultati peste dificultati, fara a voi se tiena nici o séma de esortarile guvernulu de a nu pune tier'a in cea mai periculósa situatiune. Respunsulu ce 'si voru fi datu, trebuie se fi fostu fórté linistitoriu, si de aceea, guvernulu este detorin se le lase situatiunea, pe care póte, cá curagiulu si securant'a dumnéloru voru salva-o.“

Diuarulu „Romani'a Libera“ scrie cu privire la principiulu categorieloru propuse de guvernulu si luata in aperare de cátra „Romanulu“:

„Unde amu ajunge, in adevuru, aruncati odata pe pant'a principiulu periculosu alu categoriiloru? Este a deschide in celu mai scurtu timpu unu drumu batutu altoru categorii, cari nu voru intardiá de a fi inventate si sustinute, cu feliu de feliu de iscodiri advocatiesci. Aceast'a ar' insemna, in perspectiva, grabnic'a impamentenire a intregi jidovimi. Si fiindu chiar' ast-feliu cum diceti d-v., cei dela „Romanulu“ cine ne asigura, cá nisuintiele Aliantie se voru opri la cele cinci categorii, pe cari le propuneti adi? De ce o categoria si nu alt'a? Nu ne mai pastreaza óre Alianti'a si guvernulu vre-o machinatiune, cu efecte si mai surprindietóre? Deja a resunatu in Berlin vocea unui comitetu israelitu pentru recunóscerea egalei indreptatiri a Evreiloru romani (?) cu crestini romani, care se preface a combata, sub diferite pretexte, chiar' categoriile d-lui Bratianu, cá neiudestulatóre pentru satisfacerea dorintieloru umanitare ale Europei, aprinsa de foculu sacru alu causei israelite! Ce se mai fia óre si acést'a? Eata urmarea ideiloru si politice dv. Aliantia are dreptulu se strige: „l'apetit vient en mangeant.“

„Mijlócele, pe cari le invertescu acum diplomati'a d-lui Cremieux, trebuie se ne dovedéscu unu singuru lucru, cá natiunea nu este si nu póte fi tare, de cátu remanendu neclintita, pe principiulu impamentenirii individuale, care satisface prescriptiunea art. 44 si care nu dá locu la nici o tocmeala pe categorii. D'ér' nu e gandulu nostru, se combatemu acum categoriile! Ele au fostu distruse sub argumentatiunea irresistibleá a intregi prese independente, combatuta cu vigóre si fara locu de replica, de cátra oratorii sectiuniloru parlamentare. Cestiunea este, in momentulu de fácia, cá, oricum ne vomu intórcé, cestiunea israelita este unu periculu si déca amu avé timpu se plangemu pentru altii, fara se ni se scurga ochii, amu dice, cá ea este unu periculu european, si cá, curéndu séu mai tardiu, are se puna pe ganduri tóte statele cari facu adi atata parada cu umanitarismulu loru iudaicu. Pentru actualitate, nu nalucire si spaima de fricosu este cestiunea israelita pentru noi, ci o fatalitate reala ascunde in sinulu ei.

„Regretamu cá in cele mai dese casuri lucrările de meritu si serióse trecu la noi fórté puçinu

observate, foarte pușinu apreciate și aprofundate. „Revist'a științifică” a publicat în cursul lunii Iunie un articol, lucrat cu multă cunoștință, în care se dovedește, până la evidentă, pericolele economice la cari ne spunem cedând fără cea mai strictă măsură și nepregătiți cum suntem, și terenul nostru politic abilității, intențiilor puternice se calculate ale Judanimei. Cum se ne explicăm înse, că redactorii „Romanului” țienă așa de pușinu și se lumineze în această gravă cestiune, d-loru cari de ani ne strigă „luminează-te și vei fi”? De ce nu urmărescu oșre scrierile, cari ar poté se-i îngrijească ceva mai mult, cându ar' pune man'a pe condeiu, că se ne însire, că rezolvarea cestiunii art. 44 ar' fi, puru și simplu, cai verdi pe pareti? . . . Inzadaru voiti a bagă lumin'a sub obroc, căci ea totu strabate. Nimeni nu se mai poté enlăca adă pe capataiu de iluziuni, cându faptele stau de față, cându insisi scriitorii d-v., cari nu si-au tocitu încă simțulu independentii, ve strigă: nu ve jucati cu interesele vitale ale țierii, nu amblati a amăgi lumea, legandu-o la ochi cu vorbele d-v. mestesiugite, că se nu véda prapasti'a, la care voiti a o duce.“

„Binele Publicu”, organulu fractiunii liberale a carei capu este d. Vernescu, sustiene asemenea, că a admite adă 5 categorii însemnéza a lasă pe străini în pozițiune se reclame mane 10, poimane 15 până la naturalizarea tuturor Evreilor din Romani'a, însemnéza a dá pretestu poterilor se intervină și pe viitoriu în afacerile interioșre ale țierii: „Soluțiunile ce se presinta adă în față țierii — dice numit'a fôia, — sunt aceste două: împămentenirea individuală sustienuta de majoritățile parlamentare și împămentenirea pe categorii, sustienuta de guvern și de barbati influenti dela potere.

„Prin cea d'antaia, pe de o parte se dá satisfacere prescrierilor din art. 44 alu tractatulu dela Berlinu, ér' pe de alta se garantéza pe câtu se poté nationalitatea română, interesele economice și teritoriulu țierii. D'aceea amu considerat-o și amu numit'o prevedietôre și patriotica.

„Prin cea de a două, se admite unu ce care n'a existatu, adică Evrei, cari se fi fostu vr'odata Romani, séu, căci totu acolo revine, Romani de origine ebraică, de religiune mosaică; se lasa a se întielege, că pe nedreptu acesti Evrei, recunoscuti, că pamenteni, au fostu opriti până astadi de a se bucura de acelesi drepturi, că și Romani; se nesocotesce principiulu, că ori-ce străinu se cêra nationalitatea, pe care n'o are, ér' nu se i-se dé de a dreptulu de reprezentățiunea țierii, ceea ce ar' fi o umilire; se admite sistem'a gresita a unoru categorii fara basa solidă, care potu se provôce mane inventarea altoru categorii; în fine, se dá chiaru străiniloru pretestulu de a dice, că se comite o nedreptate.“

Măi departe scrie „Binele Publicu”: Diariulu ministerialu din Pest'a „Ellenör” dá celu mai elocinte respunsu atâtu foiloru alianției israelite câtu și organeloru oficiôse ale guvernulu nostru. „Ellenör” nu numai, că desaproba ori-ce amestec alu poterilor în această afacere, dér' merge pâu'a dice, că Austro-Ungari'a nu va participă la nici o presiune exercitata asupra României în favôrea Israelitelor. După densusu, congressulu din Berlinu n'a avut dreptulu se se amestece în afacerile interne ale țierei, ér' poterile nu potu luă în nume de reu faptulu, că Romani refusa de a execută tractatulu după ordine din afara. Ei își cunosc interesele mai bine de câtu ori-cine altulu și sunt singuri competenti a dá o soluțiune, care se nu le fia vatematôre. Altmintrelea, indată ce această cestiune ar' fi rezolvata după dorinti'a alianției, Evreii din Russi'a ar' emigră cu duimulu în Romani'a, ar' face o adeverată invasiune și ar' espune-o se aiba sôrtea ce a avutu Poloni'a.“

Demisiunea cabinetului Bratianu.

Ministeriulu Bratianu si-a depus demisiunea în mânilor A. S. R. Domnitoriului. Acest'a este scirea cea mai importantă ce-o primăramu din București. Înainte de tôte constatam, că în situațiunea dificilă de față pasulu acest'a alu cabinetulu Bratianu a fostu pe câtu de patriotic, pe atata de întieptu. În adeveru, după ce atâtu majoritatea comisiunii de inițiativă, câtu și aceea a comitetulu de delegati ai secțiuniloru Camerei s'a pronunțiatu pentru proiectulu combatutu de guvern, acestuia nu-i remané alt'a decâtu că, séu se 'și dé demisiunea, séu se dissolve camerele, ceea ce față de camerele actuale că Constituanta ar' fi avut chiaru caracterulu unei loviture de statu.

Guvernulu decidendu-se pentru retragere a doveditu în contra tuturoru faimelor, cari 'i atribueau intențiunea de a disolvă Camerele, că își cunôșce detoriile sale constitutionale și nu voiesce se agraveze situațiunea țierii prin o procedere necorectă, ce ar' fi avut de scopu a impune țierii o soluțiune, care se nu fia spriginită și aprobată de ea. Este întrebare acum, că oșre prin demisiunea cabinetulu s'a ameliorat situațiunea séu nu?

Nici un'a nici alt'a. Situațiunea a remasă totu așa de critică cumu era în momentulu, cându guvernulu a trebuit se se convingă, că în cestiunea Evreilor nu are majoritatea Camerei pe partea s'a, numai cu acea diferență, că prin retragerea cabinetulu s'a facutu unu pasu înainte spre soluțiune, s'a delaturat o pedecă facându-se posibilă constituirea unui ministeriu, care se pota întruni majoritatea de două treimi a Corpuriloru legiuitoșre.

Cumu se va compune noulu ministeriu? Eata încă o mare greutate. După ce partid'a liberală, care are majoritatea de două treimi în Camera și în Senatu, s'a divizat față de cestiunea Evreilor în mai multe fractiuni, pre cându în tôte celelalte secțiuni este unită, avându deplin'a încredere în șeful cabinetulu demissionat, anevoie mai poté fi vorba de o majoritate omogenă, ci majoritatea viitoare, care va avé se rezolve cestiunea Evreilor va trebui se se compuna pe bas'a unei coalitiuni a diferitelor grupuri. Este dér' mai mult, că probabil, că viitoriulu ministeriu va fi unu ministeriu de coalitiune. „Romanulu” încă recomandă compunerea unui ministeriu, în care se fia reprezentate somitatile din Senatu și din Camera, dér' din propunerea, ce-o face, se vede dorinti'a, că se se evite a se pune în combinațiune și corifeii conservatorilor, a adeveratei opozițiuni. Numitul organu speră, că, deôrece comitetulu delegatiloru din Camer'a deputatiloru încă nu a depus și cetitu reportulu seu, ar' poté se-si schimbe încă în parte opiniunea luminându-se mai bine. Spre scopulu acest'a se se chieame la ministeriu presiedintele comitetulu d. G. Vernescu, care vedându totu prin elu însusi va crede ceea ce va vedé. Totodată se se chieame la ministeriu și presiedintele Senatulu d. C. Bozianu, care bucurându-se de stim'a tuturoru ar' poté face multu, deôrece Senatul încă nu s'a angajat întru nimic. Astfelu speră „Rom.”, că d-nii Bozianu și Vernescu compunendu unu cabinetu, în care se între și alte somitati din Senatu și Camera, voru dobândi în ambele corpuri trebuitôrea majoritate pentru a resolvă cestiunea Evreilor.

Se vede că numai spre a usură o asemenea soluțiune a crizei ministeriale, în favorulu partidei nationale-liberale, s'a retras cabinetulu așa de curându, căci altfelu nu era încă silitu a se retrage, fiindu-că Camer'a încă nu 'și dedu, se votulu seu pentru propunerea comitetulu delegatiunii, în ședința plenară. Că o contraprobă pentru aceea că cabinetulu demissionat, desi nu este sustienutu în cestiunea Evreilor, totușiu posedă încrederea majorității Camerei se poté consideră faptul, că dandusi demisiunea presiedintele Camerei d. C. A. Rosetti, adunarea ia respins'o și după ce la convocarea d-lui primu-ministru și la declararea presiedintelui, că este decisu a se retrage în ori-ce casu, s'a procesu la votu, d. C. A. Rosetti a fostu realesu cu 73 voturi din 79 votanti, abținendu-se 42 de deputati.

Din alta parte se afirmă, că d. Bratianu ar' avé dorinti'a se compuna însusi cabinetulu viitoriu cu elemente conservatôre și că în ori-ce casu d. Bratianu nu va lipsi din viitôrea combinațiune. Scirile contradicătôre ce se latiescu în privinti'a acest'a, dovedescu numai, că în adeveru situațiunea este câtu se poté de incurcată. — Domnitoriulu a primit demisiunea cabinetulu, rogandu pe ministrii se funcționeze mai departe până la formarea noulu cabinetu. După usulu constitutionalu M. S'a a chiamat indată la sine pe presiedintele Senatulu d. C. Bozianu și pe acel'a alu Camerei d. C. A. Rosetti și s'a consultat cu ei timpu mai îndelungat. Mari'a S'a va consultă negresitu și pe alte somitati și dela rezultatulu acestor conferenție va depinde modulu soluțiunei crizei ministeriale și totodată alu soluțiunei crizei celei mari, periculoșe, prin care trece țier'a în momentele aceste.

Instrucțiunea în Romani'a.

Vorbindu în nr. trecutulu despre solemnitatea distribuirei premiilor la școlele publice primare și secundare din București, amu disu că d. D. Petrescu, membru în consiliulu generalu alu instrucțiunei a datu cetire unui discursu asupra stării

instrucțiunei publice pe anulu școlasticu 1878—79. Estragemu din acestu discursu următôriile:

Prea înaltiate Dômnice! . . . Investimentulu ruralu temel'i'a culturai nationale, a dobânditu unu sporu de 10 școle peste cele, cu care a fostu deja sporitu în anulu trecutulu. Lefile investitoriloru s'au îmbunătățitu cu 120 lei pe anu, pentru că se potemu avé din ce în ce mai buni investitori. Pentru cartile didactice, s'au deschis concursuri și se speră pentru noulu an școlariu carti mai bine facute și mai pușinu scumpe. Ministerulu pe de o parte a facutu totu ce'i sta prin potința pentru a provocă comunele se școlărești câtu mai bine de localele esistente, éra pe de altă parte a isbitu a îmbunătăți dotatiunea didactică a acestor școli așa că ele în curându voru avé chartele și tabelele de instrucțiune atâtu de strictu necesari.

Investimentulu primaru urbanu de baiati și de fetele dobânditu și densusu ameliorari, mai cu sêma prin treptat aplicare a mesurii de separare a clasei I de a II și a III de a IV. Si aci se presiata cu aceiasu urgentia întrebarea școlărești dobânditu prin estinderea gradatiunii onorariiloru loru amidolocu de îmbunătățire introdusa și la întregulu corp didactic alu tuturor școlor secundare și superioșre din ția, dispozițiune, care va dá și guvernulu dreptulu de a cêla corpulu didactic din ce în ce mai multu zel și multu simțu de datorie. Concursurile publicate cu pream trecute prin bugetulu ministerulu voru asigură cartile didactice necesare pentru acestu ramu de investimentu, pe care ministerulu, în acestu anu, s'a silitu a'lu înzestră pe câtu posibilu cu materialulu intuitivu indispensabilu.

Investimentulu secundaru a preocupat multu consiliulu generalu alu instrucțiunei publice. Că se existe înse acestu investimentu în modu realu și asigurat, se cere edificare treptată de locale apropiate pentru gimnasil și licee, ceea ce aru contribui multu la progressulu, interessulu disciplinar și higienicu alu junelor generațiuni ce natiunea încredințéza școlor nôștre secundare. . . Investimentulu secundaru-clasicu incepe a fi cautatu și de ficele române, care simtu lipsa de gimnasil și licee pentru ele.

Școlele profesionale sunt în progressu. Ele au primit tôte sollicitudinea autoritatilor centrale, care le-a adănat catedrele constatate de indispensabile.

Seminariile nôștre mici și mari nu ne pară încă a fi cu totulu la adăpostu de ori ce critică. Nedeterminarea cu multă precisiune a materiilor de investimentu în ele, în vederea cu scopulu hotaritu, se nu fia oșre în legatură cu faptul neesistenței încă pentru Romani'a a unei facultăți de teologia? Cestiunea este în studiu și nu ne îndoiu că, concursulu luminat alu prelatiloru bisericei române, seminariile voru ajunge a dá fructele dorite pentru înfiorarea școlului și bisericei române. Investimentulu superioru, care precumu amu disu, singurul face posibilă celelalte ramuri de investimentu, care singuru constituie nivel'a reală a culturai a civilizațiunei nationale, a dobânditu și densusu îmbunătățirile possibile.

Îmbunătățirea introdusa în facultățile de litere și științe, devenite, după nou'a lege a concursuriloru, pepiniere de profesori secundari, a fostu urmata de complectarea facultății de dreptu. Catedrele adăuse la acesta din urma facultate voru redica mai susu de câtu éra până acumu nivelul de cultura a juristiloru și a magistraturii române prin introducerea doctoratulu în dreptu.

În cursulu anulu viitoriu școlasticu, Universitatea din Iasi va vedé realizandu-se o veche și legitimă a ei dorință gratia creditelor acordate de Adunare; se voru aruncă fundamentale facultății de medicină din Iasi. . .

Romani'a transdanubiană a atrasu, cumu éra și dădoru cu deosebire atințiunea autoritatiloru superioșre școlărești. Acolo unde nemuritoriulu Ovidu, printre Geti și Besi, dădoru poia muriloru și a portiloru, cu o mană pe spada, cu o alta scriă poemele sale de esilu, acolo, cu limb'a romană strănepotii lui Ovidu voru duce, au începutu a duce, cultura și civilizațiunea. Pe cându pepturile osteniloru Mariei Tale Regale voru înlocu, la trebuintia, zidurile de aperare ale Ovidu, cele 68*) școle române la altarulu caror'a Romani au uitatu totudeaun'a certele religiôse, voru face din Geti și Besi**) cetățiani iubindu Romani'a și binecuvântandu pe Domnitoriulu ei.

Si éca, cumu Mari'a T'a, la vointi'a luminată a Mariei Tale Regale, pe fia-ce di se întindu mai multe corde pe celu invidiatu instrumentu, care se dice civilizațiune, și cumu în locu de a fi cantatu laud'a Mariei Tale Regale unu monotonu și asurditoriu monocordu, ea va esi armonizată și resonatôre, cumu sbucnesce din peptulu tuturoru Românilor din ori-ce direcțiune de cultura, spre a spune lumii, că Mari'a S'a Regala Carolu I a știutu, după trebuintia, se dădoru poporulu romanu la victorii pe campulu de bătăie și pe școlă, la neinserata gloria a civilizațiunei. Traiésca Marii S'a Regala! Se traiésca Mari'a S'a Dômnice! Traiésca școlă română!

*) 15 urbane și 53 rurale, înființate deocamdată.
**) Chrestini, mohamedani, fara deosebire de cultu

La acestu discursu, M. S. Regala binevoii a responde in terminii urmatori- si cu o voce emotivata intre viui si prelungite aplause:

Domniloru professori! Domniloru institutori! Solemnitatea distributiunii premiilor este un'a din cele mai frumoase serbari ale unui poporu. Destinatu a recompensa meritulu, laborea si diligenti'a, pe vastulu campu alu culturai morale intelektuale, ea contribuie puternicu la dezvoltarea instructiunii. Simtiu, der' totudeun'a o vina multamire, candu vinu in midiloculu tinerimei studiouse pentru a'i incununa ostenele si a o chiama se primisca din manile mele legitimele ei incurajari.

Natiunea romana, d-loru, este petrunsa de marile folose care resulta pentru dens'a din respandirea instructiunii; imi place a recunoste cu mare satisfactiune si mandria, ca Romanulu intielege pe deplinu importantia intinderii invetiamentulu publicu. Acesta se proba prin sacrificiile contine, pe care tier'a nu incetaza de a le face pentru cultura filoru sei. Din tote evenimentele si impregiarile grele, prin care a trecutu tier'a nostra, din tote schimbarile si transformatiunile adenci, prin care ea s'a aventatu necontenitu pentru a ajunge la neaternare si la progressu, reese o idee, o cugetare, care a remasu constanta in sufletulu natiunii si s'a perpetuat intr'ens'a, dela Basarabi si Lupu, prin Lazaru, Asaki, Eliadu, Poenaru si atati alti neobositi luptatori si acesta cugetare a fostu: respandirea luminii in deosebitele straturi ale societatii. Unu poporu, care 'si largese orizontele cunoscintieloru sale, in domeniulu sciintieloru, litereloru si arteloru, este unu poporu, care nu pere si care 'si arunca temeliele cele mai solide ale existentiei sale nationale. Prin cultura, o natiune, care tinde la unu viitoriu lungu si fericitu, se afirma, se inaltia, se inobilescu si 'si castiga locul respectatu, care i se cuvine in concertulu lumii civilizate.

Amu avutu ocaziune de a aprecia prin mine insu-mi progresse reale obtinute in deosebitele ramuri ale invetiamentulu. Tier'a, petrunsa de salutari'a idea a dezvoltarii tuturor partiloru care constituiescu cultura unui poporu, n'a incetatu unu singuru momentu de a imbunatati, prin tote midilocale, atatu invetiamentulu primaru si secundaru, catu si invetiamentulu superioru. Deca este adeveratu si elementaru, ca, pentru ca unu poporu se'si consolide libertatile de care se bucura, trebuie se'si desvolte instructiunea primara; nu este inse mai putinu adeveratu ca, cu catu se va redica nivelulu culturai celei inalte, cu atatu va prospera si invetiamentulu secundaru; si, cu catu acesta se va imbunatati, cu atatu va lucra cu mai multa eficacitate asup'a inffloririi celui invetiamentu care este meritulu de a lumina masele profunde ale natiunii. Este cu atatu mai necesaru de a lucra pe calea acesta, cu catu gasimu in Romanu inteligentia si aptitudine pentru a'si intinde cunoscintiele sale in tote ramurile sciintiei.

Intorcendu-ne privirile castra cultura profesionala, tiuu constatatu ca nu pote fi unu progressu economicu si socialu mai mare de catu acela de a intinde si de a inaltia cunoscintiele profesionale ale unui poporu si de a pregati astulelu unu viitoru mai fericitu industriei nationale. Constant'a preocupatiune a guvernulu a fostu si va fi de a cautu midilocale cele mai nemerite pentru a pote ajunge la acestu resultatu binefacetoru.

Nu potu termina fara de a vorbi si de cladirile pentru scoli. M'am potutu convinge catu de insuficiente si de puquu mente destinatiunii lor suntu aceste locale unde tinerimea isi cultiva anim'a si spiritulu. Guvernulu meu se va ocupa cu o deosebita luare a-minte de acesta insemnata cestiune, pentru a'i da o solutiune pe catu se va pote mai satisfacetorie. Deca este meritoriu pentru sciintia de a'si da rodele sale ori unde s'aru profesu densa, nu este inse mai puquu adeveratu ca influinti'a s'a bine-facetore asup'a culturai junimii se va simti si mai multu, deca vomu ave localuri mai bine construite si mai apte pentru propagarea instructiunii.

Ameliorandu invetiamentulu secundaru pentru fete, dezvoltandu instructiunea seminariala, infiintandu scoli normale pentru baieti si pentru fete, largindu cunoscintiele profesionale in tierra; cu unu cuventu, prin dezvoltarea invetiamentulu publicu, in tote ramurile sale, putemu, d-loru, privi viitorulu cu incredere si natiunea romana va inainta cu siguranta spre prosperitate.

Imi remane, d-loru professori si d-loru institutori, se ve multamiescu pentru ostenele ce v'ati datu in implinirea misiunii ce aveti si se constatatu ca, deca guvernulu nu perde nici o ocaziune pentru ameliorarea sortei materiale a corpulu didacticu, elu este in dreptu de a astepta de la densulu diligenti'a, activitate si neobosita perseverantia pentru luminarea tinerimii. Tier'a ve va bine-cuventa pentru staruintele ce veti depune intru implinirea acestei nobile si patriotice misiunii.

Eara voi, iubiti scolari, cari, prin zelulu, aplicatiunea si buna v'ostra purtare, ati meritatu de a fi recompensati, veniti se primiti resplat'a care vi se cuvine din manile Domnului vostru, care porta cea mai viua sollicitudine instructiunii v'ostre morale si intelektuale. De Damnedieu, ca sacrificiile pe care tier'a le face pentru voi se aduca fructele pe

care ea le doresce. Nu uitati, ca numai prin instructiune veti pote deveni cetatiani buni, folositori societatii prin luminele si cunoscintiele v'ostre si veti contribui, intr'o di, la rendulu vostru, la consolidarea edificiuulu nationalu, la marea scumpei nostre patrie.

Statutele Academiei Romane.

— Votate in sedinti'a din 21 iunie (3 iuliu) 1879. —

Partea I. — Organizatiunea.

Art. 1. Academia Romana, in puterea legii promulgata prin inaltulu decretu cu nr. 749 din 29 Martiu 1879, se constituie si se organisa prin urmatoarele statute:

Art. 2. Academia formaza unu corpu unicu, carele se compune din trei sectiuni: 1. Sectiunea literaria, 2. sectiunea istorica, 3. sectiunea sciintifica.

Art. 3. Atributiunile si indatoririle sectiuniloru se specifica in modulu urmatoriu:

a) Sectiunea literaria se ocupa cu diversele cestiuni literarie si limbistice, mai alesu cu cele destinate a cultivu limb'a romana, precum si cestiunile de belearti; ea face publicatiuni critice si organisa misiuni lexicografice pentru compunerea unui dictionariu romanu, care se pote fi dreptariulu limbii; incurageza si recomanda spre premiare operele literarie si artistice meritorie, de ori ce natura. —

b) Sectiunea istorica se ocupa cu diversele cestiuni de istoria si de sciintie sociale; culege documente importante, mai alesu atingetore de istoria Romaniloru; organisa misiuni pentru asemene lucrari; ia initiativa pentru explorarea archeologica a tieriloru romane; face publicatiuni, incurageza si recomanda spre premiare opere meritorie de istoria si de sciintie sociale.

c) Sectiunea sciintifica se ocupa cu lucrarile de sciintie esacte si fizice, care au de scopu utilitatea generala; ia initiativa pentru explorarea tieriloru romane, din punctele de vedere geograficu, fisiograficu, agricolu, medicalu si economicu; organisa misiuni pentru asemene lucrari; face publicatiuni, incurageza si recomanda spre premiare opere meritorie, relative la cunoscinti'a sciintifica a tieriloru locuite de Romani.

Art. 4. Academia isi exercita activitatea s'a, in cerculu prescisu ei de lege, atatu prin acte provenite din propria ei initiativa, catu si prin insarcinari, pe care ea se va fi invoitu a le primi dela Statu, dela alte institute, seu dela particulari.

Art. 5. Activitatea Academiei se exercita, dupa natura actelor: seu de castra intregulu corpulu academicu; seu de fia-care din sectiunile ei in parte; seu de castra comisiuni, emanate prin alegere din sinulu Academiei ori alu sectiuniloru, spre a esecuta lucrari anume determinate; seu in fine de castra persone insarcinate de dens'a cu misiuni speciale.

Art. 6. Pena la construirea unui edificiu specialu alu seu, Academia isi tiene sedintiele in localulu ce-i este destinat de castra guvernulu in palatulu universitatii din Bucuresti.

Art. 7. Odata pe anu, in cursu de 25 zile, incependu cu trei-dieci zile inainte de joi'a Pasciloru, (joi'a patimiloru) Academia se intrunescu in sesiune generala.

De competentia sesiunii generale, sunt materiile urmatoare: a) Determinarea subiectelor de pusu la concursurile ordinare si extraordinare; b) Decisiunile de luatu asup'a diverselor premii; c) Alegerea comisiuniloru cari, in cursulu anului, voru cerceta operatele intrate la concursuri, precum si alte lucrari prezentate Academiei; d) Decisiunile de luatu asup'a publicatiuniloru, misiuniloru acuzatiuniloru, propuse de sectiuni; e) Facerea si modificarea regulamentelor speciale; f) Alegerea membriloru Academiei, a membriloru onorari si corespondinti; g) Receptiunea solemn a membriloru Academiei, alesi in precedent'a sesiune generala; h) Tienerea de sedintie publice, in interessulu litereloru si sciintieloru; i) Alegerea delegatiunii Academiei, si a oficiiloru de sectiuni; j) Alegerea secretarulu generalu a secretariloru de sectiuni si a cassierulu cu compta bilu; l) Revisiunea si ratificarea compturiloru din anulu incetatu; m) Formarea budgetulu pe anulu urmatoriu; n) Primirea donatiuniloru importante si regulamentarea lor; o) In fine, ori ce alte cestiuni de interessu generalu pentru Academia Romana.

Art. 8. Academia pote fi convocata in sesiune generala extraordinaria, de castra delegatiunea ei, candu acest'a, in urm'a unei prelabile comunicatiuni motivate, ce se va adresa tuturor membriloru Academiei, va fi obtienutu consimtiementulu inscisu alu unei treimi din numerulu loru totalu.

Art. 9. Sedintiele in sesiune generala se potu tiené numai in presentia maioritatii absolute a membriloru Academiei.

Art. 10. Decisiunile Academiei, in sesiune generala se iau de regula cu maiortatea voturiloru membriloru presenti; inse decisiunile relative la alineatele b, d, e, f, l si

m din art. 7, nu se potu lua decat cu doue treimi din voturile membriloru presenti. In casu inse de a nu se pote obtine doue treimi la votarea in doue sedintie consecutive, va fi de ajunsu in a trei'a sedintia votulu maioritatii absolute.

Art. 11. Academia tine sedintie ordinare, odata pe septemana in totu cursulu anului, afara de vacantele, ce ea isi va determina si cari nu potu trece peste doue luni in totulu. Sedintiele ordinare septemnarie se tinu seu de intregulu corpu academicu, seu de sectiuni, seu numai de comisiuni; dilele si orele se voru determina printr'unu regulamentu specialu. Sedintiele ordinare ale Academiei, ale sectiuniloru si comisiuniloru, se tinu cu numerulu membriloru presenti, ori cati aru fi.

Art. 12. Decisiunile Academiei, in sedintiele ordinare, atatu ale intregulu corpu, precum si ale sectiuniloru si comisiuniloru, se potu lua in genere cu maiortatea voturiloru membriloru presenti, atunci inse numai, candu se afla facia celu putinu o a trei'a parte plus unulu, din membrii Academiei, ai sectiunii seu ai comisiunii.

Art. 13. Sedintiele ordinare ale Academiei, precum si cele din sesiunile generale, voru fi parte publice, parte private, dupa decisiunile prelabile luate de castra Academia si de castra sectiuni.

Art. 14. Academia publica periodicu Analele sale, cari voru cuprinde atatu debaterile si lucrarile ei administrative, catu si operatele literarie si sciintifice, aprobate de dens'a pentru acestu scopu. Form'a si impartirea acestei publicatiuni se voru determina printr'unu regulamentu specialu.

Art. 15. Pe fia-care anu, la finele sesiunii generale, Academia isi alege cu maiortate de voturi, dintre membrii sei, unu presedinte, spre a dirige debaterile sedintieloru. Presedintele va fi secundatu de trei asessori (vice-presedinti), alesi asemene, cate unulu din fia-care sectiune. Fia-care sectiune, in parte, isi alege din sinulu ei, pe fia-care anu, la aceeași epoca, cate unu presedinte si unu vice-presedinte speciali, pentru același scopu, aplicatu la sedintiele sectiuniloru. Presedintii si vice-presedintii seu asessorii anuali ai Academiei si ai sectiuniloru nu potu fi realesi mai multu de trei ani consecutivi.

Art. 16. Academia isi alege, dintre membrii resiedinti in Bucuresti, cu doue treimi din voturile membriloru presenti in sesiune generala, unu secretaru generalu alu Academiei Romane, spre a purta acesta sarcina in timpu de siepte ani. Asemeni, fia-care sectiune isi alege, pe același termen, cu doue treimi din voturile sectiunii, cate unu secretaru de sectiune. La casuri de necesitate majore, unulu din secretarii de sectiune inlocuiescu provisoriu pesecretarulu generalu in functiunea sa.

Art. 17. Secretarulu generalu alu Academiei, intru ceea ce privesce lucrarile de competentia intregulu corpu academicu, iera secretarii de sectiune, in ce se atinge numai de operatiunile speciale ale sectiuniloru, reguleza lucrarile pregatitore pentru debateri, tienu processele verbale ale sedintieloru, facu reporturi anuale despre activitatea Academiei si a sectiuniloru, priveghiiza tiparirile Academiei. Secretarulu generalu intretine, in numele Academiei, tota corespondenti'a esterna si interna cu autoritatile tierii si cu particularii, intru ceea ce privesce lucrarile literarie si sciintifice ale Academiei. Elu are directiunea imediata a cancelariei academice, de care este respundetoriu. Secretariulu generalu, precum si secretarii de sectiuni primescu indemnisiari lunare ficsate.

Art. 18. Presedintele anualu alu Academiei, impreuna cu secretariulu generalu, si cu cei trei asessori, alesi din sectiuni, formaza delegatiunea Academiei, care o represinta in tote interesele ei administrative si financiare, facia cu autoritatile si cu particularii.

Art. 19. Incheiurile delegatiunii se iau cu maiortatea membriloru sei, in sedintie, pentru a caroru tinere, la casu de trebuintia, toti membrii primescu o indemnisiare anuala ficsata, afara de secretarulu generalu.

Art. 20. Academia are unu personalu accesoriu pentru lucrarile sale de cancelaria si pentru pastrarea si rânduirea colectiuniloru sale (bibliotec'a, museu, etc.). Acestu personalu va fi numitu de delegatiune, dupa propunerea secretarulu generalu. Numerulu si atributiunile acestui personalu se voru ficsa si specifica printr'unu regulamentu, era remunerarea lui se va determina prin budgetele anuale.

(Va urmá.)

Sz. Kristuru 17 Iuliu 1879.

Mi ieau voi'a a ve relatá unele dela cursulu supletoriu de aci. Numerulu totalu alu invetiatoriloru trece peste 200, Sasi si Romani, cari facu maiortatea. Suntemu impartiti in doue despartiaminte, si departiamentulu I s'a impartitu in alte trei — si alu II-lea in doue, va se dica 5 despartiamente. Caus'a a fostu ca nu amu incaputu in localitati. Fiacare despartiamentu are doi pro-

fessori. Numerul 6relor pe di e de 5. In scóla nu se vorbesce decâtu „csak magyarul“ si putinu in limb'a germana, ér' in cea romana de locu. (!) Primirea ne-a fostu amicabila. Cuartirele le platimu noi, cáci in institutu nu amu potutu dormi din caus'a . . .

Ce se tiene de colegii Sasi, ei mai totu a trei'a séra tienu Serenada — ba canta si pe l'a usile professoriloru — candu canta in colegiu professorii asculta in alta odaia si ridu. Ba odata multiamindule Directorele, a disu intre altele — cá dela Romani mai multu a asteptatu, cáci Statulu mai multu bine le-a facutu Romaniloru cá Sasiloru si cá invetiatorii Romani sunt indiferenti. Asia este cáci invetiatorii romani 'si au ocupatiunile lor si siedu linistiti pe la cuartirele lor si discuta alte teme cu multu mai importante, decâtu a hori pe la usile ómeniloru, nu cá dór' Romanii n'ar' sci cantá cáci ei dela natura sunt versati cu tonulu . . .

Ba ce e mai multu venindu Ministrulu de comerciului pe aici, iau trantitu in sal'a gimnasiului o serenada, unde i-au cantatu trei poesii, ba unulu mai „okos“ i-a tienti un'a vorbire, in care a disu: Ne simtimu tare multiamiti, cá suntemu fericitu a invetiá si a ne perfectoná in limb'a maghiara, cá asia cu succesu se-o potemu propune in scólele nóstre (s a s e s c i). Asia dér' deputatii sasi si Superintendentele lor s'au luptatu si se lupta pentru limb'a lor si au votatu contra proiectului de maghiarizare, ér' colegii nostri sunt fericitu. Dér' déca ei ar' progressá bine ar' mai fi, inse regreséza fácia cu Romanii, cari tacu si facu . . .

D i v e r s e.

(† Teoctistu Blazievici) Archiepiscopu si Metropolitu alu Bucovinei si Dalmatiei a repausatu Mercuri in 9 Iuliu n. in Cernauti si a fostu inmortentatu in 12 Iuliu cu mare pompa. Fiai tierin'a usióra si memori'a eterna!

(Limb'a semitica la Universitatea din Clusiu.) Foi'a oficiala publica urmatóriele: La propunerea ministrului meu de culte si de instructiune publica, concedu professorului publicu ordinariu la Universitatea din Clusiu Dr. Greg. Silasi cá se póta propune limb'a semitica la numit'a universitate, cá professoru indreptatitu a predá acestu studiu. Datu la Schönbrunn 1879 Iuniu 11. Franciscu Iosifu m. p., Augustu Trefort m. p.

(Academí'a Romana), dupa ce a votatu statutele, din cari publicamu astadi partea I, a stabilitu si Regulamentulu seu generalu si personalu si si-a completatu numerulu membriloru (36) impartindu-se câte 12 pentru fiecare din cele 3 sectiuni. Vomu reveni asupra desbateriloru din urma.

(Fara cautiune.) Sub titulu acest'a scrie „Magyarország“: Candu acumu de curéndu diariile isi redicara vocea pentru aceea, cá foi'a „Magyar Hirlap“ subsista de multu fara cautiunea legala, atunci n'amu sciutu, cá si o fóia din provincia póte se aiba unu asemenea privilegiu, unicu in felulu seu. Acuma aflamu din isvoru siguru, cá foi'a politica „Nemere“ ce apare in Szepesi Szentgyörgy in fiecare septemana politiséza si vorbesce cátra lume de unu dieceniu incóce liberu, fara se fi depusu vreodata cautiunea legala. Se vede, cá atátu redactiunea cátu si editiunea acestei foi se afla in man'a unoru ómeni, cari profeséza principiulu de ubi bene ibi patria. Pěna aci a mai mersu cumu a mersu; in timpulu din urma inse i s'a facutu acelei foi unu procesu de pressa pentru nesce calumniari, ce le continea o impartasire aparuta intrinsa, si redactorulu si editorulu sunt amenintati, pentru casulu déca nu se potu justificá, cu-o pedépsa in bani de 200 fl. Acuma, intréba „Magyarország“, cá déca va perde processulu fóia „Nemere“, care traiesce numai cu ajutorulu subventiunei guvernului, de unde se se póta scóte acea suma, candu editorulu in atata timpu n'a potutu se depuna cautiunea? „Magyarország“ mai scie, cá acést'a afacere s'a adusu la cunoascinti'a guvernului si totusiu nu s'a facutu destulu pėna acuma legei si dreptatiei. Casulu acest'a cá nenumerate altele ne dovedesce, cumu iubescu cei dela putere legea si dreptatea. Omenii guvernului sunt scutiti de tóte, pentru ei legea nu esista, acést'a se aplica cu rigóre numai in contra celoru ce sunt neplacuti ocarmuirei. Pěna candu totu asia?

(In Rom'a) va apare, cumu afla „Rom.“, inpendu dela 15 Augustu a. c. unu diariu bimensualu sub numele de „Romania“, cu scopulu de a face cunoscuta tier'a romana dela Dunare in Itali'a. Directiunea diariului este incredintata d-lui Enrico Croce cunoscutu deja Romaniloru prin scrierile sale. Birourile „Romaniei“ sunt in Foro Traiano 45, Rom'a. Abonamentulu este numai 8 lei pe anu si 4 pe jumetate de anu pentru Romani'a, Transilvani'a si celelalte tieri locuite de romani. — Salutamu cu bucuria aparitiunea acestui diariu romanu in vechi'a capitala a tieriei nóstre mame!

(Inmormentarea principelui Napoleon) a carui corpu a fostu transportatu in Angli'a s'a facutu la 12 Iuliu, la Chislehurst. Regiu'a Angliei, membrii familiei regale, o parte din armata englesá, unu mare numeru de straini si multe deputatiuni din Françi'a au fostu de fácia. Asemenea au asistatu toti membrii familiei Bonaparte.

(Economicu.) Ni se scrie din Monoru, aprópe de Sieulu: Economi'a de campu merge bine. Tóte bucatele sunt frumóse, fėnu e destulu. Secerisiulu la sacara a inceputu; de si suntemu sub muntele Poian'a Tomei.

(Casu de mórte.) In 30 Iuniu st. v. a repausatu in Brasiovu d. Niculae Florea Orghidanu, comerciantu si membru alu mai multoru societati de binefacere in anulu alu 87-lea alu etatii sale.

(Unu capu alu nihilistiloru.) Dupa scirile cele mai nóue dela Petersburg, s'a constatat, cá nihilistulu Dr. Weimar a luat u cea mai activa parte la crimele revolutionariloru soçiali din Russi'a, de aceea fiindu prinsu a fostu condamnatu la spendiuratória. Acuma se scie, cá Dr. Weimar a cumparatu revolverulu, cu care a facutu Solovievu atentatulu asup'r'a imperatului Alexandru. Elu prescrie pentru Soloviev otrav'a. A lui a fostu si calulu, cu care au fugitu ucigatoriul lui Mezenzev, elu impartasie scrieri nihilistice. Esecutiunea se va face mai curéndu. Mare activitate desvólta si nihilistii, dér' guvernulu desvólta si mai mare, pentru cá se prinda capii nihilistiloru.

(O scena interessanta la unu tribunalu.) In Americ'a se scie, cá mai fiacare persona ambla cu câte unu revolveru in buzunariu. In provinci'a Georgi'a este o lege fórte aspra, care pedepsesce pre celu ce póta sub ascunsu pistóle séu revolvere cu o pedépsa de 50 de dolari, séu dupa chibzuinti'a judecatoriului cu o inchisóre de 30 dile si cu confiscarea armei. Nu multu, dupa ce intrá acést'a lege in viétia, tienti judecatoriulu Lester in partea nordica in munti o siedintia judiciara. Pe candu decurgeau pertractarile mai bine rogá pe advocati, cá se faca pauza câteva minute, apoi provocá pe servitoriu se incuie tóte usile tribunalului si se nu lase pe nime in laintru. Dupa aceea se sculá judecatoriulu si dise cu voce tare: „Domniloru! Tocmai amu observatu, cá unulu dintre cei de fácia are unu pistólu la sine si cá positiunea, cá judecatoriulu, nu mi permite se lasu acést'a intemplanepedepsita. Negresitu datorinti'a mea ar' fi de alu acúsá pe facetoriulu de rele inaintea juratiloru dér' eu voi se amu mila, déca omulu vine la mine si pune pistólu si unu dolaru aici pe masa, de unde nu, indata 'lu voi arestá si-lu voi acúsá.“ De abia a terminatu judecatoriulu cuventele si éta, cá unu advocatu, care stá lėnga densulu, baga man'a in buzunariu si scóte unu revolveru cu patulu de osu de elefantu si-lu depune cu unu dolaru dinaintea judecatoriului. „Asta-i fórte frumosu din partea D-tale, dise judecatoriulu, dér' D-ta nu esti omulu acela de care am vorbitu eu.“ Dupz aceea merse unu omu mare asupra judecatoriului, care siedea in scaunulu celu d'antaiu si scóse din buzunariulu de dinaintea unu revolveru mare si-lu puse impreuna cu unu dolaru pe pultu. „En' uitate, dise judecatoriulu surprinsu, lucrulu merge de minune bine, D-t'a esti unu omu fórte bravu si ai facutu fórte bine, dér' nu esti acel'a, de care am vorbitu eu.“ Totu asia a mersu lucrulu pėna s'au adunatu 19 revolvere si 19 dolari. Dupa aceea se facu o pauza si se pareá, cá si candu ar' fi desarmata tóta societatea. Decumva mai erau pistóle in tribunalu se pareá celu puçinu, cá posesorii lor nu-su aplecati a le dá. „Domniloru“, incepú judecatoriulu, sunt 19 persóne aici, cari s'au portatu, cá barbati, dér' omulu acela, care l'am vedíutu cu pistólu inca nu s'a aratatu si acum'a inca 'i dau o minuta timpulu, spre a primí propu-

nerea mea, nu vine pėna atunci, apoi 'lu dau manile servitorului. Indata pornira doi ómeni in fundulu salei asupra judecatoriului. Odata se oprira si se uitara unulu la altulu, apoi pasira înainte si depusera revolverele si dolarii. Candu s' întórseserá, pentru cá se se duca dise judecatoriulu. Omulu cu mustatiile cele negre este celu adevėratu Lester le tienti celoru presenti o prelegere scurtu despre obiceiulu de a purta arme si dise, cá in viitoriu legea se va observá cu rigóre. —

(Zidulu chinezescu.) Multi voru a auditu câte ceva despre zidulu colosalu chinezescu dér' pré puçini voru fi cari se cunósca tóte amruntele acestui colossalu zidu. Tocmai acumu cercetatu acestu zidu unu ingineru americanu, care construiesce unu drumu feratu in Chiú'a. Acestu ingineru ne da urmatórea descriere. Zidulu este 360 de miluri germane de lungu 18 urme de inaltru si de asup'r'a 15 urme de latu. Fundamentulu este totu de granitu solidu si cealalta parte de caramida tare. In distantie intermediara de 200 pėna la 300 de pasi se afla turnuri tari de câte 25—30 de urme de inaltru si 24 de urme de latu. De asup'r'a pe zidu se afla de amėndou partile parapeturi asia, incátu aperiatorii potu merge dela unu turnu la altulu fara de ai pot vedé dusmanulu. Zidulu e facutu fara consideratiun la terenu peste munti, vali si siesuri, de multe peste prapastii de 1000 de urme adėnci. Parapetii si riurile mai mici sunt acoperite cu poduri. Ap mari au pe amėndou tiermurile turnuri tari. Zidulu l'au ziditu Chinezii camu pe la 200 de an inaintea de er'a crestina in contra incursiunilor tataresci. Timpulu cátu s'a recerutu pentru acestu opera colosala, precumu si spesele câte s'au facutu cu acést'a grandiósa opera architectonica nu se póte calculá. Numai incape nici o indoiéla, cá ridicarea acestui imposantu zidu au lucratu milióne de ómeni, tocmai atatia, cáti au lucratu la construirea piramidelor in Egiptu.

Scire ultima. Bucuresci 19 Iuliu. Principele Dimitrie Ghic'a a fostu insarcinatu cu formarea noului cabinetu. „K. Z.“

Cu 1-a Iuliu stilu vechiu 1879 s'a inceput unu nou abonamentulu la „GAZETA TRANSILVANIEI“ pentru semestrulu alu II-lea 1879 cu conditiunile de fruntariu.

Rogamu pe domni acacia, alu caroru abonamentu expira cu 30 Iuniu st. v. 1879, cá se grabesca cu inoirea lui, cá se li se póta tramite fóia regulata.

Domni noni abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele dloru exacte, avertendu si post'a cea mai aprópe de locul, unde locuiesc.

Serisorile sunt a se adressá la Redactiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Nr. 566 ex 1879.

Concursu.

La scólele granitiarese sunt de conferitu posturi de inv diriginti si anume: in Tohanulu vechiu, Vestemu, Spinu si Lis'a la fiecare cu salariu anualu de 300 fl. v. a. si la cea din urma unu postu de inv. secundariu cu salariu anualu de 180 fl. la tóte cortelu si lemne de focu, la Orbanestiatiunea de invetiatorésa cu salariu anualu de 200 fl., pentru cortelu 16 fl. 80 cr. si 9 orgi lemne. —

Cei ce dorescu a primi vre-un'a din aceste statii au a substerne suplicele lor instruite cu documentele necesarie pėna in 30 Iuliu st. v. a. c. la „Comitetulu administrativu de fondulu scolasticu alu fostilor granitiari din regimentulu romanu I in Sibiiu“.

Sibiiu, in 10 Iuliu 1879.

Preturile platiei

din 18 Iuliu st. n. 1879

	Hectolitru.	fl. cr.		Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea	5.40	Mazerea	4.00	
	midulocu	5.10	Lintea	4.00	
Mestecatu	de diosu	4.70	Fasolea	4.00	
		3.30	Cartofi	2.00	
Secara	fromósa	3.20	Sementia de inu	0.50	
	de midulocu	3.10	de cânepa	0.50	
Ordiulu	frumosu	3.20		1 Chilo.	4.00
	de midulocu	3.10	Carne de vita	0.75	
Ovesulu	frumosu	2.30	de rimatoriu	0.75	
	de midulocu	2.20	de berbecu	0.75	
Porumbulu		3.70		100 Chilo.	4.00
Meiu		4.—	Seu de vita prospetu	3.00	
Hrisca		—.—	„ „ „ topitu	4.00	

Editoru: Iacubu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipograf'a: Ioane Gótt si fiu Henriu.